

opusdei.org

Kršćanska nada

U nastavku donosimo propovijed svetog Josemarije "Kršćanska nada" objavljena u knjizi Prijatelji Božji.

25.02.2025.

Prije nekoliko godina, s uvjerenjem koje je svakim danom raslo u meni, napisao sam: „Stavi svu svoju nadu u Isusa. Ti sam nemaš ništa, nisi ništa, ne možeš ništa. On će djelovati, ako se potpuno predaš njemu.“ Vrijeme je prošlo, a to uvjerenje je postalo još jače i dublje. Vidio sam mnoge duše s tolikom nadom u Boga koje su se

divno zapalile ljubavlju, s vatrom koja čini da srce snažno kuca i čuva ga od obeshrabrenja i očaja, čak iako su na svom putu možda patili i ponekad patili veoma.

Duboko me dirnula Poslanica u današnjoj Misi, i pretpostavljam da će se isto dogoditi i vama. Shvatio sam da nam je Bog pomogao, kroz riječi Apostola, da kontempliramo božansko povezivanje triju teoloških vrlina koje čine osnovu na kojoj mora biti ispleten pravi život svakog kršćanina.

Hajde da ponovno poslušamo riječi svetog Pavla: „Opravdani dakle vjerom, u miru smo s Bogom po Gospodinu našem Isusu Kristu. Po njemu imamo u vjeri i pristup u ovu milost u kojoj stojimo i dičimo se nadom slave Božje. I ne samo to! Mi se dičimo i u nevoljama jer znamo: nevolja rađa postojanošću, postojanost prokušanošću,

prokušanost nadom. Nada pak ne postiduje. Ta ljubav je Božja razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan!."

Ovdje, u prisutnosti Boga koji sada predsjedava nama iz Svetohraništa (kako je umirujuće imati Isusa tako blizu nas!), danas ćemo razmatrati o vrlini nade, onom nježnom daru od Boga koji čini da naša srca preplavi radost, *spe gaudentes*, radosni, jer ako budemo vjerni, čeka nas vječna Ljubav.

Nikada ne smijemo zaboraviti da za sve ljude, a time i za svakog od nas, postoje samo dva načina života na ovoj zemlji: ili živimo božanskim životom, nastojeći ugoditi Bogu; ili ga stavljamo po strani i živimo životom sličnim životu životinja, vođeni u većoj ili manjoj mjeri ljudskim prosvjetljenjem. Nikada nisam davao previše kredita onima koji se ponose svojim nevjerovanjem. Doista ih

volim, kao i cijeli ljudski rod koji su moji braća. Divim se njihovoj dobroj volji koja može biti čak herojska u određenim aspektima. Ali također osjećam žalost prema njima jer imaju ogroman nesretan slučaj što nemaju svjetlo i toplinu Boga, i onu neizmjernu radost koja dolazi iz teološke vrline nade.

Pravi kršćanin, koji djeluje prema svojoj vjeri, uvijek ima svoj pogled usmjeren prema Bogu. Njegovo gledanje je nadnaravno. On radi u ovom našem svijetu, koji strastveno voli; uključen je u sve njegove izazove, ali u isto vrijeme, njegova su oči uprte u Nebo. Sv. Pavao to jasno iznosi: *quae sursum sunt quaerite*; „tražite što je gore, gdje Krist sjedi zdesna Bogu! Za onim gore težite, ne za zemaljskim! Ta umrijeste“ svjetovnosti, a kroz Krštenje, „život je vaš skriven s Kristom u Bogu!“

Mnogi ponavljaju onu izlizanu izreku "dokle god ima života, ima i nade", kao da je nada izgovor za ležerno kretanje kroz život bez previše komplikacija ili briga na savjesti. Ili kao da je to izgovor za beskonačno odgađanje odluke da se ispravi vlastiti put i borba za postizanje vrijednih ciljeva, posebno najuzvišenijeg od svih ciljeva – ujedinjenja s Bogom.

Ako prihvatimo ovo gledište, završit ćemo zamjenjujući nadu s udobnošću. Osnovni problem s njime je što ne postoji prava želja za postizanjem nečega vrijednog, bilo duhovnog ili materijalnog. Tako ambicija nekih ljudi svodi se na izbjegavanje svega što bi moglo uzdrmati prividnu mirnoću njihovog mediokritetskog života. Ove plašljive, inhibirane, lijene duše, pune suptilnih oblika sebičnosti, zadovoljavaju se da dani, godine prolaze *sine spe nec metu* – bez nade i

bez straha, ne postavljajući sebi zahtjevne ciljeve, niti doživljavajući nade i strahove bitke: važno im je samo izbjeći rizik od razočaranja i suza. Kako daleko je do postizanja nečega, ako je sama želja da se to posjeduje izgubljena zbog straha od zahtjeva koje donosi njegovo postizanje!

Tu je i površno stajalište onih za koje je nada neka vrsta idilične fantazije, često prikazane pod krinkom kulture i obrazovanja. Kako nisu sposobni suočiti se sa sobom i odlučiti činiti dobro, govore da je nada samo iluzija, utopijski san, pomalo olakšanje od tjeskoba teškog života. Za ove ljude nada je postala površinsko maštanje, koje vodi nikamo. Kakva lažna predodžba nade!

No, uz ove plašljive i površinske tipove, na zemlji također nalazimo mnoge ispravne osobe koje slijede

plemenite ideale, iako su njihovi motivi često ne nadnaravni, već isključivo filantropski. Ove osobe suočavaju se sa svim vrstama teškoća. U potpunosti se troše služeći drugima, pomažući im da prevladaju patnje i poteškoće. Uvijek me dirne poštovanje, pa čak i divljenje prema ustrajnosti onih koji srcem rade za plemenite ideale. Ipak, smatram da imam dužnost podsjetiti vas da sve što poduzimamo u ovom životu, ako to vidimo isključivo kao naš vlastiti rad, nosi od samog početka pečat prolaznosti. Sjetite se riječi Svetog Pisma: „ *A onda razmotrih sva svoja djela, sve napore što uložih da do njih dođem – i gle, sve je to opet ispraznost i pusta tlapnja! I ništa nema valjano pod suncem*“.

Ova nesigurnost ne ugušuje nadu. Naprotiv, čim prepoznamo beznačajnost i slučajnu prirodu naših zemaljskih nastojanja, tada se otvara put za pravu nadu, nadu koja

uzdiže sve ljudske radove i pretvara ih u susretište s Bogom. Neiscrpna svjetlost tada obasjava sve što činimo i tjeraju tamne sjene razočaranja. Ali ako svoja privremena nastojanja pretvorimo u ciljeve same po sebi i izbrišemo s horizonta naše vječno prebivalište i cilj zbog kojeg smo stvoreni, a to je voljeti i slaviti Gospodina, a zatim posjedovati ga zauvijek u Nebu, tada naši najblistaviji naponi postaju izdajica, pa čak mogu postati sredstvo za degradaciju naših bližnjih. Sjetite se iskrene i poznate uzvike svetog Augustina, koji je imao tako gorko iskustvo kad mu Bog nije bio poznat, a on je tražio sreću izvan Boga: „*Stvorio si nas za sebe, Gospodine, i srce naše je nemirno dok ne nađe svoj mir u tebi!*“ Možda ne postoji veća tragedija za čovjeka od osjećaja razočaranja koji doživljava kada je iskoristio ili falsificirao svoju nadu, stavljajući je u nešto drugo osim u

onu Ljubav koja zadovoljava, a nikada ne zadovoljava do kraja.

U mom slučaju, i želim da se isto dogodi i vama, sigurnost koju crpim iz osjećaja – iz saznanja – da sam Božji sin, ispunjava me pravom nadom koja, budući da je nadnaravna vrlina, prilagođava se našoj prirodi kada nam je usađena, pa je tako također i vrlo ljudska vrlina. Sretan sam jer sam siguran da ćemo doseći Nebo ako ostanemo vjerni do kraja; radujem se pomisli na blaženstvo koje će biti naše, *quoniam bonus* – jer moj Bog je dobar i njegova milost je beskonačna. Ovo uvjerenje potiče me da shvatim da samo one stvari koje nose pečat Božji mogu nositi neizbrisiv znak vječnosti i imati trajnu vrijednost. Stoga, daleko od toga da me nada udaljava od stvari ove zemlje, ona me približava tim stvarima na novi način, kršćanski način, koji nastoji otkriti u svemu odnos između naše

pale prirode i Boga, našeg Stvoritelja i Otkupitelja.

Možda se neki od vas pitaju, „*Za što bi kršćanin trebao gajiti nadu?*“ I doista, svijet nudi mnoge dobre stvari koje privlače naša srca, koja čeznu za srećom i tjeskobno trče u potragu za ljubavlju. Osim toga, želimo posijati mir i radost na svakom koraku. Nismo zadovoljni postizanjem uspjeha samo za sebe. Želimo učiniti sretnima i sve oko nas.

Neki ljudi, nažalost, čiji su ciljevi plemeniti, ali ograničeni, a njihovi ideali samo prolazni i nestalni, zaboravljaju da kršćani moraju težiti najvišim vrhovima, onima koji su beskonačni. Naš cilj je sama Božja Ljubav, uživati u toj Ljubavi potpuno, s radosti koja nikada ne prestaje. Vidjeli smo na mnoge načine da stvari ovdje na zemlji moraju doći do svog kraja za sve nas, kada ovaj svijet završi; a čak i prije, za svakog

pojedince, kada umre, jer ne možemo ponijeti bogatstvo i prestiž sa sobom u grob. Zato, poduprti nadom, podižemo svoja srca prema samom Bogu i naučili smo moliti: „*In te Domine speravi, non confundar in aeternum*“ – „Nadu sam stavio u tebe, Gospodine, neću biti posramljen nikada.“ Neka tvoja ruka vodi mene sada i u svakom trenutku, uvijek i zauvijek.

Bog nas nije stvorio da bismo ovdje na zemlji gradili trajni grad, jer „*ovaj svijet je put do onog drugog, prebivališta oslobođenog briga*.“ Ipak, mi, djeca Božja, ne smijemo ostati otuđeni od zemaljskih nastojanja, jer nas je Bog postavio ovdje da ih posvetimo i učinimo plodnima našom blagoslovljenom vjerom, koja jedina može donijeti istinski mir i radost svim ljudima, gdje god se nalazili. Od 1928. godine stalno propovijedam da hitno trebamo kršćanizirati društvo. Moramo

usaditi nadnaravni pogled na svijet svim slojevima čovječanstva, a svaki od nas mora nastojati podići svoje dnevne dužnosti, svoj posao ili profesiju, na red nadnaravne milosti. Na taj način sve ljudske djelatnosti bit će obasjane novom nadom koja nadmašuje vrijeme i inherentnu prolaznost zemaljskih stvarnosti.

Kroz Krštenje postajemo nositelji Kristove riječi, riječi koja smiruje, raspaljuje i umiruje ranjenu savjest. Da bi Gospodin djelovao u nama i za nas, moramo mu reći da smo spremni boriti se svaki dan, iako svjesni da smo slabi i beskorisni i da nas pritišće težak teret naših osobnih nedostataka i slabosti. Moramo mu ponovno i ponovno reći da mu vjerujemo i vjerujemo u njegovu pomoć: ako je potrebno, poput Abrahama, nadajući se „*protiv svake nade*.“ Na taj ćemo način pristupati svom radu s obnovljenim žarom, i naučit ćemo druge kako živjeti

slobodni od briga, mržnje, sumnje, neznanja, nesporazuma i pesimizma, jer Bog može sve.

Gdje god se nalazili, Gospodin nas poziva da budemo budni. Njegov poziv trebao bi nas potaknuti da jače nadidemo svoja nastojanja za svetosti i da ih pretočimo u djela. „*Daj mi srce svoje, sine moj,*“ čini se da nam šapće na uho. Prestani graditi dvorce u zraku. Odluči otvoriti svoju dušu Bogu, jer samo u Gospodinu ćeš pronaći pravi temelj svoje nade i sposobnosti da činiš dobro drugima. Ako se ne borimo protiv sebe; ako ne odbacimo jednom zauvijek neprijatelje smještene unutar naše unutarnje utvrde — ponos, zavist, požuda tijela i očiju, samodostatnost, i divlji poriv za nečistim željama; ako napustimo ovu unutarnju borbu, naši plemeniti ideali će uvenuti „*kao cvijet na travi; i kada dođe žestoko sunce, trava uvene, cvijet padne i sva njegova ljepota*

nestane.“ Tada, sve što ćeš trebati je mala pukotina i obeshrabrenje i tuga će ući, poput otrovnih korova koji se šire.

Isus nije zadovoljan kolebljivim pristankom. On očekuje, i ima pravo očekivati, da napredujemo odlučno, nepokolebljivo pred poteškoćama. On zahtijeva da poduzmemo čvrste, konkretne korake, jer, pravilo je da je općenita odluka samo zabludna iluzija, stvorena da utihne božanski poziv koji zvoni u našim srcima. Ona proizvodi besplodnu vatru koja ni ne gori ni ne daje toplinu, već nestaje jednako iznenada kao što je i započela.

Uvjerit ćete me da iskreno želite postići svoje ciljeve kada vidim da idete naprijed bez kolebanja. Činite dobro i stalno preispitujte svoje osnovne stavove prema poslovima koji vas zauzimaju svaki trenutak. Vježbajte vrlinu pravednosti, tamo

gdje jeste, u svom svakodnevnom okruženju, iako možda na kraju budete iscrpljeni. Potaknite sreću među onima oko vas tako što ćete veselo služiti ljudima s kojima radite i nastojati izvršiti svoj posao što je moguće savršenije, pokazivati razumijevanje, smiješiti se, imati kršćanski pristup životu. I činite sve za Boga, misleći na njegovu slavu, s pogledom usmjerenim prema nebu i čežnjom za konačnom domovinom, jer ne postoji nijedna druga vrijedna cilja.

Ako se ne borite, nije mi od pomoći reći da zaista pokušavate postati bliže povezani s Kristom, da ga upoznate i ljubite. Kada se ozbiljno odlučimo krenuti kraljevskom stazom, onom koja vodi za Kristom i ponašamo se kao djeca Božja, uskoro ćemo shvatiti što nas čeka: Sveti Križ. Moramo ga vidjeti kao središnju točku na kojoj ćemo počivati u našoj

nadi da ćemo biti sjedinjeni s
Gospodinom.

Dozvolite mi da vas upozorim da
predstojeći program nije lak.
Potrebna je velika snaga da bismo
živjeli onako kako želi naš Gospodin.
Poslušajte izvještaj koji sv. Pavao daje
o nevoljama i patnjama kroz koje je
prošao, izvršavajući volju Isusovu:
*„Od Židova primio sam pet puta po
četrdeset manje jednu. Triput sam bio
šiban, jednom kamenovan, triput
doživio brodolom, jednu noć i dan
proveo sam u bezdanu. Česta
putovanja, pogibli od rijeka, pogibli od
razbojnika, pogibli od sunarodnjaka,
pogibli od pogana, pogibli u gradu,
pogibli u pustinji, pogibli na moru,
pogibli od lažne braće; u trudu i
naporu, često u nespavanju, u gladu i
žeđi, često u postovima, u studeni i
golotinji! Osim toga, uz drugo,
salijetanje svakodnevno, briga za sve
crkve.“*

U tim razgovorima koje imamo s Gospodinom, volim ostati vrlo blizu svakodnevnoj stvarnosti i izbjegavati smišljanje teorija ili zamišljanje velikih teškoća i herojskih podviga, koji rijetko kad dolaze. Ono što je važno je da dobro iskoristimo vrijeme, to vrijeme koje stalno izmiče iz naših ruku, a koje je za kršćanina dragocjenije od zlata, jer predstavlja predokus slave koja će nam biti dana u budućnosti.

Naravno, poteškoće na koje nailazimo u svakodnevnom životu neće biti toliko velike ili brojne kao one koje je sv. Pavao iskusio. No, otkrit ćemo vlastitu skučenost i sebičnost, ubod senzualnosti, beskoristan, smiješan okus ponosa, i mnoge druge: toliko mnogih slabosti. Ali trebamo li se predati obeshrabrenju? Nikako. Zajedno sa sv. Pavlom, recimo Gospodinu: „*Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima,*

tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak.“

Ponekad, kada stvari ispadnu potpuno suprotno od onoga što smo namjeravali, spontano uzviknemo: „*Gospodine, sve ide naopako, svaka stvar koju radim!*“ Došao je trenutak da ispravimo svoj pristup i kažemo: „*S tobom, Gospodine, napredovat ću postojano, jer ti si sama snaga, quia tu es Deus fortitudo mea.*“

Zatražio sam od vas da stalno podižete pogled prema nebu dok obavljate svoj posao, jer nas nada potiče da zgrabimo čvrstu ruku koju nam Bog ne prestaje pružati, kako nam ne bi dopustio da izgubimo naš nadnaravni pogled na stvarnost. Ustrajmo čak i kada nas naši porivi uzdrmajaju i napadnu nas, pokušavajući nas zatvoriti unutar uskih granica našeg sebičluka; ili kada nas djetinjska taština natjera da pomislimo da smo mi centar

svemira. Uvjeren sam da, osim ako ne pogledam prema gore, osim ako nemam Isusa, nikada neću postići ništa. I znam da snaga za pobjedu nad sobom i za uspjeh dolazi iz ponavljanja onog vapaja: „*Sve mogu u onome koji me jača,*“ riječi koje odražavaju čvrsto obećanje Božje da neće napustiti svoju djecu ako ga oni ne napuste.

Naš Gospodin je došao tako blizu svojim stvorenjima da svi u svojim srcima žudimo za višim stvarima, za uzdizanjem, za činjeniem dobra. Ako sada potičem slične težnje u vama, to je zato što želim da budete uvjereni u povjerenje koje je stavio u vašu dušu. Ako dopustite da on djeluje u vama, postat ćete, točno ondje gdje jeste, koristan instrument, korisniji nego što ste ikada mogli zamisliti. No, da biste bili sigurni da vas kukavičluk neće navesti da izdate povjerenje koje vam je Bog dao, morate izbjegavati prekomjerno povjerenje

u naivno podcjenjivanje poteškoća koje ćete susresti u svom kršćanskom životu.

Ove poteškoće nas ne bi trebale iznenaditi. Kao posljedica naše pale naravi, nosimo u sebi princip protivljenja, otpora milosti. On dolazi od rana koje je nanio izvorni grijeh, a pogoršan je našim vlastitim osobnim grijesima. Stoga se moramo truditi uzdizati se, kroz svoje svakodnevne zadatke, koji su i božanski i ljudski i uvijek vode ljubavi prema Bogu. U tome moramo biti ponizni i skrušeni srcem te moramo vjerovati u Božju pomoć, a u isto vrijeme posvetiti svoje najbolje napore tim zadacima kao da sve ovisi o nama.

Kako vodimo ovu borbu, koja će trajati do dana naše smrti, ne možemo isključiti mogućnost da nas napadnu neprijatelji i iznutra i izvana, s velikom silom. A, kao da to opterećenje nije dovoljno, možda će

vas ponekad napasti sjećanje na vaše vlastite prošle pogreške, koje su možda bile mnoge. Sad vam kažem, u Božje ime: nemojte očajavati. Ako se to dogodi (ne mora se dogoditi; niti će se obično dogoditi), pretvorite to u još jedan motiv da se još čvršće sjedinite s našim Gospodinom, jer vas je on izabrao kao svoje dijete i neće vas napustiti. Dopustio je da vas snađe ta kušnja kako biste ga više voljeli i kako biste još jasnije otkrili njegovu stalnu zaštitu i ljubav.

Podižite srce, inzistiram, jer Krist, koji nas je spasio na Križu, i dalje nam nudi svoju milost kroz Sakrament Pokore. Uvijek imamo *odvjetnika* koji zagovara našu stvar pred Ocem: pravednika, Isusa Krista. On je, u svojoj osobi, pomirnica za naše grijehе, a ne samo za naše, nego i za grijehе cijelog svijeta, kako bismo pobijedili bijedu.

Naprijed, bez obzira što se dogodi!
Čvrsto se držite za Gospodinovu ruku
i zapamtite da Bog ne gubi bitke. Ako
se ikada udaljite od njega iz bilo
kojeg razloga, reagirajte s poniznošću
koja će vas voditi da počnete iznova,
iznova; da svakodnevno, a čak i više
puta tijekom 24 sata, igrate ulogu
izgubljenog sina; da ispravite svoje
skrušeno srce u Ispovijedi, koja je
pravo čudo Božje ljubavi. U ovom
divnom Sakramentu naš Gospodin
čisti vašu dušu i ispunja vas radošću i
snagom kako biste spriječili da
odustanete od borbe i kako bi vam se
pomoglo da se neprestano vraćate
Bogu, iako sve izgleda crno. Osim
toga, Majka Božja, koja je također
naša Majka, čuva vas s majčinskom
brigom, vodeći svaki vaš korak.

Sveto Pismo nas podsjeća da čak i
„pravednik pada sedam puta“. Svaki
put kad pročitam ovu frazu, moja
duša drhti od ljubavi i žalosti. Ova
božanska uputa ponovo nam

pokazuje našeg Gospodina kako dolazi da se susretne s nama i govori o milosrđu, nježnosti i oprostima koji ne poznaju granice. Budite sigurni u ovo: Bog ne želi našu jadnost, ali je svjestan nje, i zapravo koristi našu slabost da bi nas učinio svetima.

Kao što sam govorio, drhtim od ljubavi. Gledajući svoj život, iskreno vidim da sam sam ništa, da ne vrijedim ništa i da nemam ništa, da ne mogu učiniti ništa, i još više, da sam sama ništavnost! Ali On je sve, i istovremeno, On pripada meni i ja pripadam njemu, jer me ne odbacuje i predao se za mene. Jeste li ikada vidjeli veću ljubav od ove?

Drhtim i od žalosti, jer kad se osvrnem na ono što sam učinio, zapanjen sam opsegom svojih propusta. Sve što trebam učiniti jest da ispitam svoje ponašanje u nekoliko sati otkako sam se probudio ovog jutra da bih otkrio toliko

nedostatka ljubavi, tako malo vjernosti. To me zaista rastuži, ali ne oduzima mi mir duše. Padam pred Bogom i jasno izlažem svoju situaciju. Odmah mi pomaže, umiruje me, i čujem ga kako polako ponavlja u dubini mog srca, *meus es tu!* Znam kakav si, kao što sam te oduvijek poznavao. Naprijed!

Ne može biti drugačije. Ako se stalno trudimo stavljati se u prisutnost našeg Gospodina, naše povjerenje će rasti kad shvatimo da su Njegova ljubav i Njegov poziv uvijek prisutni. Bog se nikada ne umara od ljubavi prema nama. Nada nam pokazuje da bez Njega ne možemo izvršiti ni najmanji zadatak. Ali s Bogom, s Njegovom milošću, naše rane će se brzo izliječiti; obučeni Njegovom snagom, moći ćemo odbiti napade neprijatelja, i napredovat ćemo. Da rezimiram, spoznaja da smo napravljeni od gline, i to od jeftine

gline, mora nas ponajprije navesti da ojačamo našu nadu u Krista Isusa.

Izgradi si naviku uranjanja u živote osoba iz Novog zavjeta. Uhvati bit onih dirljivih scena u kojima Gospodin, s božanskim i ljudskim dodirom, čini čudesa i otkriva dubinu svoje ljubavi i oprosta prema nama. Ti trenuci, predokusi neba, nisu ograničeni na prošlost – oni traju i danas. Evanđelje je uvijek istinito: možemo osjetiti, možemo primijetiti, pa čak i dotaknuti Božju zaštitu u našim životima. Ta zaštita postaje snažnija dokle god nastavljamo naprijed, unatoč svojim padovima, počinjući iznova i iznova. To je bit duhovnog života – živjeti s našom nadom postavljenom u Boga.

Ako se ne odlučimo prevladati prepreke unutar nas i izvan nas, nećemo dobiti nagradu. Kao što kaže apostol Pavao: „Nitko ne dobiva vijenac osim ako se borio po

pravilima.“ Borba je istinska samo kad postoji protivnik s kojim se moraš suočiti. Bez otpora, nema pobjede, a bez pobjede, nema vijenca.

Izazovi s kojima se susrećemo ne bi nas smjeli obeshrabriti. Naprotiv, oni nas trebaju potaknuti da rastemo u svojoj kršćanskoj vjeri. Ta borba nas posvećuje i čini naše apostolske napore plodnijima. Razmišljajući o trenucima Isusove kušnje—posebno u Getsemanskom vrtu i na Križu—podsjećamo se da, baš kao što je On prihvatio Očevu volju unatoč golemoj težini Pasije, tako i mi moramo prihvatiti svoje križeve s ljubavlju i poslušnošću. Isusove riječi za nas su jasne: „Ako tko hoće za mnom, neka se odrekne sebe, uzme svoj križ i neka me slijedi.“

Zato molim: „Gospodine, nijedan dan bez križa!“ Božjom milošću, to će nas ojačati i pomoći da rastemo u

karakteru, postajući alati u Njegovim rukama. Kao što čavao nije koristan dok ne naiđe na otpor, tako i mi moramo proći kroz kušnje i žrtve da bismo postali doista korisni Gospodinu. Kada s radošću prihvatimo teškoće i pretvorimo ih u ljubav prema Bogu, moći ćemo proglasiti s Jakovom i Ivanom: „Da, možemo!“ – čak i suočeni s nedaćama.

Trebam vas upozoriti na trik koji Sotona ne oklijeva upotrijebiti kako bi nas lišio mira. Nikada ne uzima odmor! Može doći trenutak kada posije sumnje u naše umove, nagovarajući nas da pomislimo da nazadujemo i da gotovo uopće ne napredujemo. Možda ćemo postati uvjereni da, unatoč svim naporima da se poboljšamo, postajemo sve lošiji. Mogu vas uvjeriti da je, u pravilu, ovo pesimističko razmišljanje samo fantazija, obmana koju treba odbaciti. Ono što se obično

dogodilo jest da je naša duša postala pažljivija, naša savjest osjetljivija, a naša ljubav zahtjevnija. Također može biti da svjetlo milosti sada snažnije svijetli, otkrivajući detalje koje inače ne bismo primijetili u sjeni. U svakom slučaju, moramo pažljivo ispitati svoju nelagodu, jer kroz te uvide Gospodin nas poziva da budemo ponizniji ili velikodušniji. Dobro je zapamtiti da nas Bog, u svojoj providnosti, neprestano vodi naprijed i ne štedi truda, bilo kroz veličanstvene znakove ili male čudesne, kako bi njegovoj djeci pomogao napredovati.

Vita hominis super terram militia est, et sicut dies mercenarii, dies eius.
(Život čovjeka na zemlji je ratovanje, a njegovi dani su dani rada.) Nitko nije pošteđen tog zakona, čak ni oni koji pokušavaju zanemariti tu stvarnost. Odlaze iz Kristovih redova i zatim se okreću drugim borbama, zadovoljavajući svoju lijenost, taštinu

ili sitne ambicije. Postaju robovi svojih hirova.

Budući da je biti u stanju borbe sastavni dio ljudske prirode, pokušajmo izvršiti svoje obveze s odlučnošću. Molimo se i radimo s dobrom voljom, s ispravnim motivima i s pogledima usmjerenim prema onome što Bog želi. Na taj način naša čežnja za Ljubavlju bit će zadovoljena i napredovat ćemo putem svetosti, čak i ako na kraju dana shvatimo da imamo još mnogo puta pred sobom.

Obnovite svoju odluku svako jutro, s vrlo odlučnim *Serviam!*, služit ću te, Gospodine! Obnovite svoju odluku da ne popustite, da ne podlegnete lijenosti i besposlici; suočite se sa svojim dužnostima s većom nadom i optimizmom, uvjereni da, ako budemo poraženi u nekoj manjoj borbi, možemo prevladati taj neuspjeh iskrenim činom ljubavi.

Vrlina nade osigurava nam da nas Bog upravlja svojom svemoćnom providnošću i da nam daje sva potrebna sredstva. Nada nas čini svjesnima stalne Božje dobre volje prema čovječanstvu, prema tebi i meni. On je uvijek spreman slušati nas, jer se nikada ne umara od slušanja. Zanimaju ga tvoje radosti, tvoji uspjesi, tvoja ljubav, a također i tvoje brige, tvoje patnje i tvoji neuspjesi. Stoga nemoj nadu polagati u njega samo kada shvatiš da si slab. Pozovi svog nebeskog Oca u dobrim vremenima i lošim, sklanjajući se pod njegovu milosrdnu zaštitu. A naše uvjerenje da nismo ništa (nije potrebno visoki stupanj poniznosti da bismo prepoznali istinu da smo samo red nula) pretvorit će se u neodoljivu snagu, jer će Krist biti onaj koji je s lijeve strane tih nula, pretvarajući ih u neizmjernu brojku! 'Gospodin je moja snaga i moje spasenje; koga da se bojim?'

Navikni se vidjeti Boga iza svega, shvaćajući da nas uvijek čeka, da nas promatra i sasvim opravdano zahtijeva da ga slijedimo vjerno, ne napuštajući mjesto koje nam je dodijeljeno u svijetu. Da bismo sačuvali njegovu božansku prisutnost, moramo hodati sa zaljubljenom budnošću i iskrenom odlučnošću da se borimo.

Borba djeteta Božjeg ne može ići zajedno sa duhom tužnog odricanja, mračnog pomirenja ili nedostatka radosti. Naprotiv, to je borba čovjeka zaljubljenog u Boga koji, bilo da radi ili odmara, raduje se ili pati, uvijek misli na Onoga koga voli, zbog kojeg je sretan suočiti se sa svim problemima koji mogu nastati. Osim toga, u našem slučaju, budući da smo ujedinjeni s Bogom, možemo se nazvati pobjednicima, jer, inzistiram, On ne gubi bitke. Moje osobno iskustvo je da, kada nastojim vjerno ispuniti njegove zahtjeve, „na

poljanama zelenim on mi daje odmora. Na vrutke me tihane vodi i krijepi dušu moju. Stazama pravim on me upravlja radi imena svojega. Pa da mi je i dolinom smrti proći, zla se ne bojim, jer si ti sa mnom. Tvoj štap i palica tvoja utjeha su meni.“

Da bismo pobijedili bitke duše, najbolja strategija često je strpljivo čekati i primijeniti odgovarajući lijek s strpljenjem i upornošću. Činite više činova nade. Podsjećam vas da ćete u svom unutarnjem životu doživjeti poraze i imat ćete uspona i padova — neka ih Bog učini što manjima — jer nitko nije pošteđen tih nesreća. Ali naš svemoćni i milosrdni Gospodin dao nam je točna sredstva pomoću kojih možemo pobijediti. Kao što sam već spomenuo, sve što trebamo učiniti jest koristiti ih, odlučujući se početi iznova i iznova u svakom trenutku, ako to bude potrebno.

Volio bih vidjeti da idete k svetom sakramentu pokajanja, sakramentu božanskog oprostaja, svakog tjedna, i zapravo, kad god ga trebate, bez popuštanja sumnjama. Obučeni u milost, možemo prijeći planine, i uspinjati se na brdo naše kršćanske dužnosti, bez zaustavljanja na putu. Ako koristimo ove resurse s čvrstom namjerom i molimo našeg Gospodina da nam podari uvijek veću nadu, posjedovat ćemo zaraznu radost onih koji znaju da su djeca Božja: 'Ako je Bog s nama, tko može biti protiv nas?' Budimo optimisti. Pokrenuti snagom nade, borit ćemo se da obrišemo trag prljavštine i blata koji su ostavili sijači mržnje. Pronaći ćemo novu veselu perspektivu u svijetu, videći da je izašao lijep i pravedan iz Božjih ruku. Vratit ćemo mu ga s tom istom ljepotom, ako naučimo kako se pokajati.

Rastimo u nadi, jačajući našu vjeru, koja je doista 'ono što daje supstancu

našim nadama, što nas uvjerava u stvari koje ne možemo vidjeti'.

Rastimo u ovoj vrlini, molimo našeg Gospodina da poveća svoju ljubav u nama; jer, na kraju, samo onaj tko voli svim svojim bićem može stvarno vjerovati. I zasigurno se isplati voljeti našeg Gospodina. Ti i ja znamo iz iskustva da ljudi u ljubavi nespretno predaju sebe. Njihova srca kucaju u divnom skladu, s jedinom ljubavlju. Što će onda biti Božja ljubav? Zar ne shvaćate da je Krist umro za svakog od nas? Da, za ovo siromašno malo srce, Isus je izvršio svoj otkupiteljski žrtvu.

Naš Gospodin često nam govori o nagradi koju je za nas osvojio svojom smrću i uskrsnućem. „Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.“ Nebo je konačna destinacija našeg puta na zemlji. Isus je otišao naprijed i čeka nas tamo, u društvu naše Gospe i svetog Josipa,

kojeg toliko poštujem, te svih anđela i svetaca.

Čak su i u Apostolskim vremenima postojali heretici koji su pokušavali oduzeti nadu kršćanima. „No ako se propovijeda da je Krist od mrtvih uskrsnuo, kako neki među vama govore da nema uskrsnuća mrtvih? Ako nema uskrsnuća mrtvih, ni Krist nije uskrsnuo. Ako pak Krist nije uskrsnuo, uzalud je doista propovijedanje naše, uzalud i vjera vaša.“ Naš put je božanski, Isus sam je put, istina i život, i stoga imamo siguran znak da završava u vječnoj sreći, pod uvjetom da se ne odvojimo od njega.

Kako će biti divno kad čujemo našeg Oca koji nam kaže: „Valjaš, slugo dobri i vjerni! U malome si bio vjeran, nad mnogim ću te postaviti! Uđi u radost gospodara svoga!“ Budimo puni nade! To je velika stvar kada smo kontemplativne duše.

Živimo vjerom, nadom i ljubavlju, i nada nas čini moćnima. Sjećate li se što kaže sveti Ivan? „Napisah vama, mladići, jer ste jaki i riječ Božja u vama ostaje i pobijedili ste Zloga.“ Bog nas potiče na vječnu mladost Crkve i cijelog čovječanstva. Imate moć pretvoriti sve ljudsko u nešto božansko, baš kao što je kralj Midas pretvorio sve što je dotaknuo u zlato!

Nikada nemojte zaboraviti da će vas nakon smrti dočekati sama ljubav. A u ljubavi Božjoj pronaći ćete i sve plemenite ljubavi koje ste imali na zemlji. Naš Gospodin je za nas priredio da provedemo ovaj kratki dan naše zemaljske egzistencije radeći i, poput njegovog jedinorođenog sina, 'čineći dobro'. U međuvremenu moramo biti na oprezu, budni na poziv koji je sveti Ignacije Antiohijski osjetio u svojoj duši kad se približilo vrijeme njegovog mučeništva. 'Dođite Ocu',

dođite svom Ocu, koji vas nestrpljivo
ćeka.

Zamolimo Svetu Mariju, *Spes Nostra*,
našu nadu, da u nama zapali svetu
želju da svi zajedno dođemo
stanovati u kući Oćevoj. Ništa nas ne
mora uznemiriti ako odlućimo
ukorijeniti svoja srca u stvarnoj
ćežnji za našom pravom domovinom.
Naš Gospodin će nas voditi tamo
svojom milošću i on će poslati dobar
vjetar da nosi naš brod na svijetle
obale našeg odredišta.